

Вх. № 411/хтогел/12.11.2025

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Росен Тодоров Цонев

от Катедра „Екология и опазване на околната среда“ при Биологически факултет на Софийския университет “Св. Климент Охридски” на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по област на висше образование: шифър 4. „Природни науки, Математика и Информатика”; Професионално направление: шифър 4.4. „Науки за земята”; Научна специалност: „Геология на океаните и моретата”; Научно направление: „Геолого-геоморфоложко картиране и мониторинг на крайбрежната зона“, обявен в Държавен вестник бр. 63 / 01.08.2025 г.

Единствен кандидат в настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в 4.4. „Науки за земята”; Научна специалност: „Океанология”; Научно направление: „Геолого-геоморфоложко картиране на крайбрежната зона и шелфа“, обявен в Държавен вестник бр. 63 / 01.08.2025 г., е гл. ас. инж. д-р Богдан Кирилов Проданов от секция „Динамика на бреговата зона“, Институт по океанология – БАН в гр. Варна. Представените ми материали включват всички необходими за конкурса документи, съгласно изискванията на нормативната база. Гл. ас. инж. д-р Богдан Кирилов Проданов е роден на 23.05.1987 г. в гр. Варна. Завършва средно образование в родния си град, като специалист-геодезист в Професионална гимназия по архитектура, строителство и геодезия "Васил Левски". В последствие, първоначално се обучава в Минно-геоложки университет „Свети Иван Рилски“, където завършва бакалаврска и магистърска степен - „Магистър-инженер по проучвателна геофизика“ с дипломна работа на тема „Приложение на многолъчеви сонарни системи в помощ на геоложкото картиране на Бургаски дънни седименти“. След това придобива втора магистърска степен по „Геоморфология“ в Геолого-географския факултет на СУ „Свети Климент Охридски“. Темата на втората му дипломна работа е "Плажово-дюнни форми и антропогенни изменения на релефа в обхвата на плажове Каваците и Смокини (Българско Черноморско Крайбрежие)". В периода 2013 г. – 2016 г. е редовен докторант в Институт по океанология „Проф. Фритьоф Нансен” – БАН, като защитава дисертация на тема „Геоложка основа при картиране на дънни местообитания в Българския континентален шелф пред Авренското крайбрежие“ и

придобива докторска степен по „Геология на океаните и моретата“. От 2017 г. е последователно асистент и главен асистент в секция „Динамика на бреговата зона“ на Института по океанология „Проф. Фритьоф Нансен“, БАН. Има и допълнителен стаж, по време на обучението си в МГУ, и като специалист-геофизик в Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН.

Представеният общ списък от публикации показва основните направления на научната дейност на гл. ас. Богдан Проданов в областта на проучванията на геоморфоложките и литоложки условия в бреговата зона на българския континентален шелф, на литодинамиката и морфодинамиката на бреговата зона, на бреговия риск от опасни хидрометеорологични условия, картирането на дънния субстрат и на местообитанията в крайбрежната зона и специално на пясъчните дюни, но и оценката на антропогенния натиск, вкл. замърсяване, застрояване на бреговата ивица, промени в бреговата динамика и др. Гл. ас. Б. Проданов използва иновативни техники и методи за изготвяне на цифрови модели на релефа на дъното в българската акватория от Черно море, създаване на интегрална гео-база данни, както и използване на безпилотни летателни системи за картирането на бреговата ивица, вкл. и подводния релеф.

Сред приносите на гл. ас. инж. д-р Б. Проданов с фундаментално научно значение са комплексните мултидисциплинарни изследвания на морското дъно, дънния субстрат и процесите, които оформят съвременния облик на подводния брегови склон на българския шелф и крайбрежната зона [B.4-1],[B.4-2],[B.4.6],[B.4.7],[Г.7-13]. Районите на тези проучвания са Авренското крайбрежие между нос Галата и нос Палец, акваторията на Варненския залив и Странджанското крайбрежие, между устието на Дяволска река и с. Резово. Особено важни и оригинални приноси са тези за оценка на загубата на естествено морско дъно по цялото Черноморско крайбрежие, която той калкулира общо на 2,013 кв. км, както и картирането и типологизирането на крайбрежните дюни [B.4-5],[Г.7-9],[Г.7-11]. Установени от него са нови 8 плажово-дюнни системи, като общата има площ е изчислена на 988.21 ха. Той прави предложения за повечето от тях да бъдат обявени за природни забележителности съгласно Закона за защитените територии. Важно практическо приложение имат оценката на замърсяването с макроотпадъци върху плажово-дюнните системи по българското Черноморие [B.4-4],[Г.7-1] и картирането на дюнните

местообитания съгласно Приложение 1 на Закона за биологичното разнообразие и Закона за устройство на Черноморското крайбрежие, което включва и оценката за загубата на тези местообитания вследствие на човешката дейност. Оригинален научно-приложен принос е въвеждането на въздушната фотограметрия с безпилотни летателни системи за високоточна реконструкция на релефа в крайбрежната зона. Други научно-приложни приноси са оценката на състоянието на крайбрежните езера, определянето на Типово Специфични Референтни Хидроморфоложки Условия (ТСХМУ), съобразени с изискванията на Рамковата директива за водите (WFD 2000/60/ЕО) [Г.7-10], [Г.7-17], изследването на хидродинамичните условия и управлението на риска от морски наводнения [Г.7-18] и др. Важната му съвместна работа в състава на научни колективи, съвместно с биолози се демонстрира от утвърдената със специална заповед на Министъра на околната среда и водите „Методика за картографиране, определяне на граници и типа пясъчни дюни, утвърдена от министъра на околната среда и водите през 2024 г., съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредба № 1 от 16.09.2008 г. по Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК)“. Тази методика има много важно практическо и приложно значение за опазването на едни от най-застрашените природни местообитания в България – Черноморските дюни. Тук искам да отбележа, че друг един принос на гл. ас. Б. Проданов, отново резултат от успешна съвместна работа, този път с археолози - комбиниране на дистанционни и геофизични методи за откриване на подводни археологически обекти, считам за по-скоро фундаментално научен, отколкото приложен.

Към работата на гл. ас. Б. Проданов нямам сериозни критични бележки. Прави впечатление единствено сравнително ниския брой цитирания (16 бр.) на фона на доста активната му публикационна дейност (40 публикации). Въпреки че преизпълнява изискванията и по този показател (80 точки срещу 60 изискуеми), това показва в известна степен, недобро познаване, особено в чужбина, на неговата научна продукция. Вероятно увеличаване на броя на публикациите, които са в международни реферирани бази данни (Web of Science и Scopus) ще доведе до по-добро познаване и по-често цитиране на неговите публикации, които от всичко изложено до тук, несъмнено имат голямо научно и приложно значение.

Наличните документи в конкурса по категоричен начин представят гл. ас. инж. д-р Богдан Проданов, като утвърден учен-изследовател, но също така и хоноруван преподавател извеждал лекционни курсове към катедра „Климатология, Хидрология и Геоморфология“, в Геолого-географския факултет на СУ „Свети Климент Охридски“. Половината от научните му публикации са публикувани в индексирани и реферирани в Scopus и Web of Science издания. Гл. ас. Б. Проданов демонстрира ерудиция, забележителни възможности да работи в широки колективи, които включват и учени с компетентност в други научни сфери (най-често биологията и екологията) и да постига комплексни и важни и практически резултати.

В заключение, като член на научното жури, определено със заповед на директора на Институт по океанология, БАН изразявам мнение, че кандидатът гл. ас. д-р Богдан Проданов, участващ в конкурс за „доцент“ по област на висше образование: шифър 4. „Природни науки, Математика и Информатика“; Професионално направление: шифър 4.4. „Науки за земята“; Научна специалност: „Геология на океаните и моретата“; Научно направление: *„Геолого-геоморфоложко картиране и мониторинг на крайбрежната зона“*, обявен в Държавен вестник бр. 63 / 01.08.2025 г.. отговаря на задължителните и специфични условия и научни критерии за заемане на академичната длъжност и призовавам членовете на научното жури да гласуват положително.

09.11.2025 г.